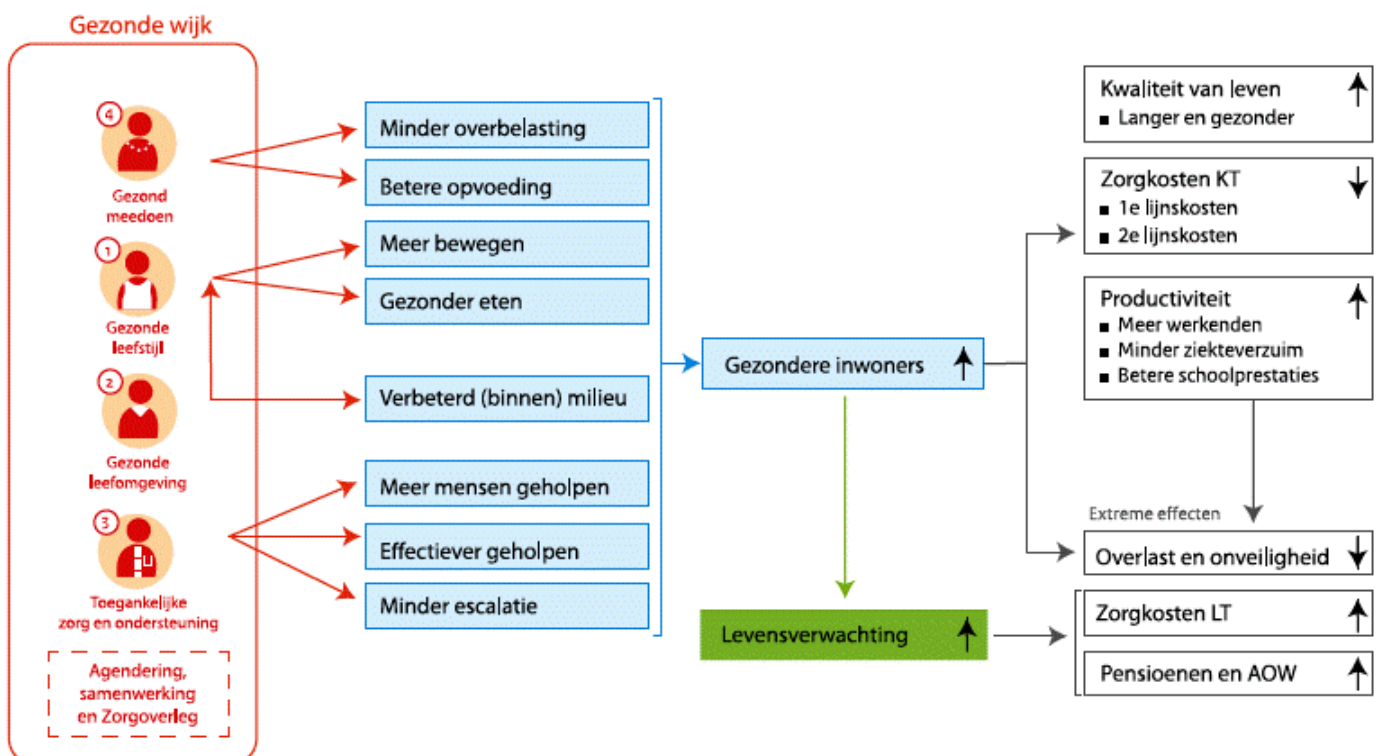

Achtergrondinformatie bij het Wijkgezondheidsprofiel

Per wijk of dorp (kern) in uw gemeente is een overzichtspagina gemaakt van kenmerken die de gezondheid en welzijn van de mensen in de wijk weergeven of daar een belangrijke bijdrage aanleveren. Inzicht in de belangrijkste risico's of risicogroepen maakt gerichte maatregelen mogelijk, zodat de grootst mogelijke gezondheidswinst wordt behaald, tegen zo laag mogelijke kosten. Het uitgangspunt bij het samenstellen van wijkgezondheidsprofielen is dat er geen nieuwe gegevens verzameld worden. De profielen bestaan uit een analyse op basis van bestaande en openbaar beschikbare gegevens van Scoop, GGD Zeeland en Robuust. Een voorwaarde voor het opnemen van de kenmerken of indicatoren in het wijkprofiel is dat zij een goede voorspeller zijn van gezondheid en welzijn.

Theoretisch model

Volgens Polder et al. (2012) heeft de sociale omgeving zoals relaties, werk, inkomen en wonen vaak invloed op de gezondheidsproblemen van mensen. Dit zien we ook terug in de nieuwe definitie van gezondheid: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber et al., 2011). Deze definitie past niet enkel het individu, maar is tegelijkertijd van toepassing op systemen binnen het sociale domein (gezinnen, buurten, organisaties e.d.). Deze visie gaat uit van 'positieve gezondheid' en de mogelijkheden en veerkracht van mensen, ook als zij ziekten hebben (Vermeulen & Bongers 2012). Als basis onder de wijkgezondheidsprofielen hanteren we het model Gezonde wijk (meer informatie http://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Gezonde_Wijk). Een gezonde wijk (zie afbeelding hieronder) biedt een veilige, beweegvriendelijke en groene omgeving, toegankelijke zorg en voldoende aanbod van sport en cultuur. De bewoners hebben een gezonde leefstijl, zitten lekker in hun vel en hun gezondheid stelt ze in staat om volwaardig en actief deel te nemen aan de buurt, stad en maatschappij.

In één oogopslag

Per wijk of kern in uw gemeente is een overzichtspagina gemaakt van kenmerken die de gezondheid en welzijn van de mensen in de wijk weergeven of daar een belangrijke bijdrage aanleveren. U ziet in één oogopslag waar in de wijk/kern de risico's voor de gezondheid of leefbaarheid van de mensen in de wijk liggen. Ook kunt u zien wat wel goed gaat en waar kansen liggen om de risico's op ongezondheid of bijvoorbeeld eenzaamheid te verkleinen.

De cijfers per wijk worden gepresenteerd ten opzichte van het Zeeuwse gemiddelde. Wij hebben bekeken of een kenmerk (indicator) wel of niet afwijkt van dit gemiddelde. Zo kleurt een kenmerk voor een wijk **groen** als de afwijking ten opzichte van het Zeeuwse gemiddelde positief is. Het kenmerk kleurt **rood** als de afwijking negatief is en **geel** als er geen verschil is met het Zeeuwse gemiddelde. De kleur **rood** vraagt om aandacht en/of actie, **geel** kan gezien worden als aandachtspunt en **groen** is positief en/of een kans om te benutten.

Wat kunt u zien?

U kunt bijvoorbeeld zien dat in uw wijk het onderwerp eenzaamheid **rood** kleurt: dit vraagt aandacht of actie. De bereidheid om burens te helpen is **groen**; dit is een kans. De ervaren gezondheid is gemiddeld, dus **geel**: een punt van aandacht. Ook kunt u bijvoorbeeld zien dat er in verhouding meer ouderen dan kinderen wonen en veel eenpersoonshuishoudens. Hierover kunt u met elkaar of met bewoners in gesprek:

- Herkent u het beeld van de wijk?
- Wat gaat goed?, wat kan beter? en waar liggen kansen?
- Op welke signalen moet je alert zijn?

Let op! Bij een deel van de wijkgezondheidsprofielen staan niet alle kenmerken. Dit komt door dat er geen gegevens beschikbaar waren of te weinig respondenten in dit gebied de vragen hierover hebben ingevuld. Dan zijn de gegevens te onbetrouwbaar en zijn ze niet opgenomen in het profiel.

Toelichting

Het profiel is verdeeld in zes thema's

1. Bij *gezonde bewoners* gaat het om de lichamelijke en geestelijke gezondheid van bewoners en hoe gezond zij zich voelen. Dit wordt uitgedrukt in het percentage inwoners met een goede ervaren gezondheid en het percentage inwoners met drie of meer chronische aandoeningen. Indien bekend wordt er ook het percentage inwoners in de wijk met diabetes, longziekten, depressie of dementie weergegeven.
2. *Gezond meedoen*: De gezondheid van bewoners stelt hen in staat om volwaardig mee te kunnen in de buurt, dorp, stad en maatschappij. Dit thema geeft informatie over hoeveel mensen lid zijn van een vereniging, het percentage mensen met een uitkering en of er gemiddeld meer of minder mensen zijn met een beperkt netwerk van mensen met wie zij sociale contacten onderhouden.
3. *Gezonde leefstijl*: Bij leefstijlfactoren gaat het om het samenspel van gedrag dat een gunstige of een ongunstige invloed kan hebben op de gezondheid, zoals lichaamsbeweging, roken en overmatig alcoholgebruik. Op het profiel kunt u zien hoeveel inwoners voldoende bewegen (volgens de norm gezond bewegen) en hoeveel kinderen met overgewicht in uw wijk wonen.
4. Een *gezonde leefomgeving* is een leefomgeving die bewoners als prettig ervaren, die bewoners uitnodigt tot gezond gedrag en waar de negatieve invloed op gezondheid zo klein mogelijk is. Het gaat hierbij zowel om de fysieke als sociale leefomgeving zoals het oordeel over de groenvoorzieningen, parken en fiets- en wandelpaden en bijvoorbeeld de ervaren veiligheid of leefbaarheid in de eigen wijk.
5. *Zelfredzaamheid*: Dit is de mate waarin iemand voor zichzelf kan zorgen, eigen regie, controle over het eigen leven heeft en problemen kan oplossen. De percentages geven de mate aan waarin de bewoners geen moeite hebben zelfstandig het huishouden doen. **Rood** geeft dus bijvoorbeeld aan dat in de wijk gemiddeld meer bewoners moeite hebben met het zelfstandig uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. En **groen** dus minder bewoners moeite hebben met het huishouden. De andere indicator geeft het percentage inwoners aan die geen moeite hebben met de eigen persoonlijke verzorging.
6. *Toegankelijke zorg* wil zeggen dat personen die zorg nodig hebben, op tijd en zonder grote drempels toegang hebben tot zorgverlening. Dit wordt uitgedrukt in het percentage inwoners wat mantelzorg biedt en de eigen bereidheid om burens hulp te bieden.

Bronnen

Gezondheidsmonitor Volwassenen en ouderen GGD Zeeland
Jeugdmonitor klas 3 voortgezet onderwijs, Scoop

Maart 2015

Digitaal Dossier jeugdgezondheidszorg, GGD Zeeland
Centraal Bureau voor de Statistiek
Centrum Indicatiestelling Zorg
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, vsv verkenner
Staat van Zeeland, Scoop
Diagnose Behandel Combinatie
International Classification of Primary Care
Vektis = informatiecentrum van de zorgverzekeraars voor de zorg
Sociaal Cultureel Planbureau

Literatuur

Huber M, Knottnerus JA, Green L et al (2011). How should we define health? BMJ 2011;26;343. doi:10.1136/bmj.d4163.
Polder J, Kooiker S, & Van der Lucht F (2012). De gezondheidsepidemie; Waarom we gezonder en zieker worden. Amsterdam: Reed Business.
Vermeulen E & Bongers I (2013). Omdenken in publieke gezondheidszorg, hype of blijvertje. TSI; jaargang 91; nummer 5; pagina 256.
E-boek gezondewijk, Ministerie van VWS en BZK, maart 2013

Voor vragen of meer informatie:
onderzoek@ggdzeeland.nl

